

Д
О
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ**

„КИНЕЗИТЕРАПИЯ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.4. ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ
ВЪВ ФАКУЛТЕТА ПО „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“ НА МЕДИЦИНСКИ
УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Кинезитерапия“ в **Медицински университет - София.**

Докладът е разработен в съответствие с чл. 33 и чл. 34 от ПДНАОА и Критериите за програмна акредитация, приети от Акредитационния съвет на НАОА /20.10.2016 г./ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ /СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ/ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 4), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 Г.
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
- V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол №6/26.03.2020 г.
2.	Стартиране на процедурата (дата на платежно нареждане)	Писмо изх. №501/23.04.2020 г.
3.	Утвърждаване на състав на експертна група (ЕГ) от АС: Доц. д-р Антоанета Димитрова, д-р - ръководител на ЕГ Доц. Мариела Филипова, д-р – член на ЕГ Владислав Бонев - студент – член на ЕГ Наблюдаващ процедурата член на ПКЗС: проф. Димитър Михайлов, д-р	Протокол №11/12.05.2022 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	29.06.2022 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №33/04.10.2022 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №33/04.10.2022 г.
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната програмна акредитация на специалността от регулираните професии „Кинезитерапия” (КТ), ОКС „бакалавър”, Акредитационният съвет на НАОА с решение, отразено в Протокол №3 от 02.02.2017 г, дава *програмна акредитация* на специалност от регулираните професии “Кинезитерапия” на ОКС „бакалавър” във ФОЗ на МУ – София на основание чл. 79 ал.4, т.3 от ЗВО и със срок на валидност *4 години*, на основание обща оценка **6,88** (шест цяло и осемдесет и осем стотни) и **6 препоръки** за изпълнение и **капацитет от 120** студенти. Решението на Постоянната комисия за следакредитационно наблюдение и контрол, изпратено до Ректора на МУ-София с Писмо (Изх. №1088/27.11.2020 г.) от зам.-председателя на НАОА по САНК доказва, че Медицинският университет – София е изпълнил препоръки №1, №2, №3, №4 и №5 и частично е изпълнил препоръка №6.

Препоръка № 1: Да се намали хорариума на дисциплината „Спорт за всички”.

Срок: месец септември 2017 г.

Препоръка № 2: Да се промени наименованието и учебното съдържание на избираемите дисциплини: „Физикална аналгезия – основи“, „Рехабилитация на захвата и походката – основи“, „Неврорехабилитация – основи“ и „Кардиорехабилитация – основи“.

Срок: месец септември 2017 г.

Препоръка № 3: В учебния план за специалността „Кинезитерация“ часовете за учебно-клиничната практика да са астрономически, съгласно ЕДИ за специалността.

Срок: месец септември 2017 г.

Препоръка № 4: Академичният състав за лекционните курсове (патоанатомия, вътрешни болести, нервни болести и педиатрия) да се приведе в съответствие със ЗВО.

Срок: месец септември 2017 г.

Препоръка № 5: Да се изградят специализирани кабинети по „Кинезитерация“, оборудвани за електролечение и физически упражнения.

Срок: месец септември 2017 г.

Препоръка № 6: Да се осигурят достатъчно хабилитирани преподаватели и асистенти на първи ОТД, които да водят теоретичните и практическите часове по профилиращите учебни дисциплини и учебно-клиничната практика.

Срок: месец септември 2017 г.

Препоръките: №1, №2, №3, №4 и №5 са изпълнени и частично е изпълнена препоръка №6.

Към момента на проведената акредитация от 29.06.2022 г. се установи, че има назначени преподаватели със специалност „Кинезитерация“ на основен трудов договор касаещи препоръка №6.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТИ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/-ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 4)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 2 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. При извършване на обучение по специалността от регулираните професии се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище.

1.1.1. Обучението в професионално направление 7.4. Обществено здраве се организира от Факултета по обществено здраве /ФОЗ/. Той е един от четирите факултета в структурата на Медицински университет-София, който е създаден с подкрепата на Пакта за стабилност и в партньорство с водещи институции в страните от Европейския съюз и Световната здравна организация.

В настоящия доклад са отразени извършените дейности в професионалното направление за периода 2017–2022 г.

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Основната дейност за периода от 2017 до 2022 г. в образователната дейност на Факултета е насочена към повишаване на качеството на образованието и към цялостно синхронизиране с дейностите и политиките в европейското образователно пространство. Организацията на обучението е уредена нормативно в Наредбата за администриране на учебната дейност в ОКС „бакалавър“. За периода 2017–2020 г. със специалност „Кинезитерапия“ са се дипломирали общо **131** студенти.

Бакалавърската програма по „Кинезитерапия“ е в подкрепа на приоритетите в актуалните политика на МОН, МЗ и МТСП за подготовка на кадри, които да осъществяват превенция на здравето и подобряване на качеството на живот на хората в съответствие с Чл. 35 от „Харта на основните права на Европейския съюз“, 2016/С 202/02.

1.1.2. Медицински университет- София, като специализирана академична институция, подготвя професионални кадри в областта на кинезитерапията чрез провеждане на образователна дейност в професионалното направление 7.4. Обществено здраве. Придобитият опит, създадените добри практики и традиции са основна предпоставка за изграждане на управлението на качеството на обучението в тази сфера.

В МУ-София съществува целенасочено създадена и функционираща успешно **Общоуниверситетска комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес (ОУКУОКУП), както и Комисии по качеството в основните структурни звена на Университета.**

За да се изпълнят задачите по осигуряването на високо качество на образователния процес, през изминалия акредитационен период успешно се развива дейността на основните структурни звена, с които факултет „Обществено здраве работи“ - Център за кариерно развитие, Еразъм офис и др.

Като част от системата за качество непрекъснато се актуализират необходимите нормативни документи за осъществяване на учебната дейност, от които документи се ръководи и дейността на факултета.

В професионално направление 7.4. Обществено здраве има установени стандарти и правила за периодична самооценка на дейността, която е част от системата за качеството на образование в МУ-София. През последните 4 години са планирани и реализирани **четири вътрешни одита**, като е извършен и **един външен одит**.

Посочените нормативни документи, видни от Доклада-самооценка, способстват за ефективното прилагане на политиката по осигуряване на качеството, за формиране и развитие на културата за качеството на всички управленски равнища и в преподавателския, и административния състав, студентите и докторантите, за ефективно функциониране на Системата по качеството и нейните вътрешни структури.

1.1.3. В Медицински университет - София има действащ „*Правилник за дейностите при реализация на научните изследвания и други обекти на интелектуална собственост*“, който е приет на заседание на АС на 19.09.2017 година и е общодостъпен на официалния сайт на университета.

Представените данни и анализът им свидетелстват, че в катедрата, осигуряващи обучението по специалност „Кинезитерапия“ се прилага последователна политика, насочена към осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението в съответствие с обществените и институционалните потребности и интереси и реализация на мисията и визията за развитие на специалността в университета.

Констатации по Критерий 1.1.

В Медицински университет-София“ има изразена политика за управление на качеството. То се подsigурява от набор от документи от дейността на Комисията по качеството (осъществен външен одит, протоколи от вътрешни одити, резултати от анкети, протоколи за срещи със студенти и др.).

Студентите са подпомагани от ръководството на Факултета и са финансово обезпечени по отношение на научноизследователска дейност.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието

1.2.1 Във ФОЗ и МУ - София е създадена система за управление и оценяване на качеството, която допринася за усъвършенстване на учебната документацията; на усъвършенстване на организацията на учебния процес; получаване на обратна информация от студентите за качеството на обучението и контрол върху провеждането на учебния процес.

В изпълнение на [Правилника за подготовка и провеждане на учебната година на МУ-София](#) в края на всеки семестър на катедрени съвети се приемат отчетите за извършената преподавателска дейност.

В края на учебната година в Комисията по учебна дейност разглежда учебните програми. Периодично преподавателите проучват мнението на обучаващите се и на базата на изводите от проведените анкети правят предложения за актуализирането на програмите. Членовете на Комисията внасят новопостъпилите предложения в съответните съвети по структурни звена, където те се утвърждават. Утвърдените програми се предоставят в учебните отдели на ФОЗ.

Системно се обсъждат и анализират новостите в съответните научни области по специалности, новите идеи и концепции в сферата на здравните грижи и общественото здраве.

Въведен е постоянно действащ семинар по „Теория и философия на медицината за преподавателите от ФОЗ“, цикъл от лекции „Иновативни образователни техники“ за преподавателския състав, представени от гост-лектори, изнасяне на публични лекции по актуални проблеми на общественото здраве от академичния състав на ФОЗ.

Преподавателите от катедра „Кинезитерапия“ във ФОЗ извършват периодични проучвания на студентското мнение по отношение на обучението според учебното съдържание, методите, формите, средствата и цялостната организация и провеждане на учебния процес.

Периодично се оценяват и огласяват резултатите от функционирането на системата, включително от вътрешни и външни одити, и се предприемат действия за нейното усъвършенстване. В годишните отчетни документи на МУ-София и структурните му звена има раздел за качеството на обучението през отчетния период. Резултатите се оповестяват в сайта на МУ-София и на съответните структурни звена.

През отчетния период във ФОЗ, МУ-София са извършени четири вътрешни одита и един външен одит за функциониране системата за качеството на обучение.

1.2.2. Спазването на етичните принципи и норми е важно условие за осъществяване на образователен процес с високо качество на обучението и преподаването.

МУ-София има съставен Етичен кодекс за академичното единство, който е достъпен на сайта на университета, приет на АС 23.10.2007 г. и актуализиран на заседание на АС на 23.07.2019 година.

Със Заповед Д-48/10.01.2017 г. на Декана на ФОЗ е съставена Етична комисия, която има за цел да изработи вътрешно-факултетен Етичен кодекс на академичния състав и служителите във Факултета по общественото здраве, приет на ФС на 24.01.2017 г. В документа ясно са представени нормите на поведение на академичния състав и служителите на Медицински университет – София при изпълнение на задълженията им. Поставени са изискванията, касаещи професионализъм, безпристрастност и добросъвестност.

Констатации по Критерий 1.2:

В рамките на МУ - София и респективно Факултета по обществено здраве е изградена система за управление на качеството, следваща стриктно правилници, процедури, инструкции, свързани с различни аспекти на университетския живот – процес на обучение, научноизследователска дейност и др. Проучва се студентското мнение регулярно и се управлява качеството чрез Етичния кодекс със заложените в него правила и принципи между участващите в учебния процес страни.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. ВУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и съответните специалности (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на заинтересовани страни.

2.1.1. Учебната документация е разработена и одобрена в съответствие със следните нормативни документи: Закон за висшето образование (ЗВО); [Правилник за устройството и дейността на Медицински университет - София](#); [Наредбата за Единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Кинезитерапия“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ от професионално направление „Обществено здраве“.](#) (Обн., ДВ, бр. 49 от 13.06. 2014 г.); [Наредбата за изменение и допълнение на наредба № 4 от 2006 г. За професионалната компетентност на лицата, завършили висше образование по специалността „Кинезитерапия“ \(ДВ, бр. 37 от 2006 г. изм. и доп. ДВ. бр.37 от 29 Април 2014 г.\).](#)

Квалификационната характеристика и актуализираният учебен план за 2022/2023 г. по специалността „Кинезитерапия“ ОКС „бакалавър“ е утвърден на Факултетен съвет с Решение от Протокол №40/15.07.2022 г. и на Академичен съвет с Решение от Протокол №25/19.07.2022 г.

Квалификационната характеристика дефинира спецификата на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ за специалност “Кинезитерапия”, отразява теоретичната и практическа подготовка, практическите умения за планиране и организиране на терапевтичния процес, комуникациите при осъществяването на му, мониторинг и оценка. Включени са възможностите за професионална реализация, възможности за обучение в следваща образователно-квалификационна степен и продължаваща квалификация.

По време на процедурата по акредитация са предложени допълнения към представената квалификационна характеристика, тъй като не са били отразени параметрите на теоретичната подготовка със задължителни, избираеми и факултативни дисциплини и практическата подготовка. Предоставена е нова коригирана квалификационна характеристика гласувана на Катедрен съвет (Протокол №68/30.06.2022 г.), на Факултетен съвет с Решение (Протокол №40/15.07.2022 г.) и на Академичен съвет (Протокол №25/19.07.2022 г.).

Учебният план за специалност „Кинезитерапия“ – ОКС „бакалавър“ е разработен в съответствие с Единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалност „Кинезитерапия“ на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и системата за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища. Всеки семестър има 30 кредита, 1 кредит = 30 часа.

По време на процедурата по акредитация са предложени промени в съществуващия учебен план с оглед оптимизиране обучението по кинезитерапия ОКС „бакалавър“, както и промяна в хорариума за 1 ECTS – да бъдат 30 часа вместо 27 часа. Също така кредитите да бъдат равномерно разпределени в семестрите – по 30 кредита на семестър. Да се добавят нови учебни дисциплини и да се увеличи хорариумът на някои от съществуващите. Предоставен бе нов коригиран учебен план гласуван на Факултетен съвет с Решение (Протокол №40/15.07.2022 г.) и на Академичен съвет (Протокол 25/19.07.2022 г.).

Предоставени са новите учебни програми и актуализираните такива според новия учебен план, гласувани на Катедрен съвет (Протокол №69/29.08.2022 г.) и утвърдени на Факултетен съвет (Протокол №42/09.09.2022 г.).

Необходимо е оптимизиране на учебния материал в програмите за УКИ по отделните профилиращи дисциплини и да се конкретизират темите на отделните занимания.

На Факултетен съвет с Решение (Протокол №40/15.07.2022 г.) е приета актуализирана учебна програма по „Кинезитерапия при нервни и психични болести“.

2.1.2. Периодично се систематизира информация от потребителите на кадри за връзката на учебните програми с актуалната практическа подготовка на студентите. Катедра „Кинезитерапия“ поддържа контакти с работодателите и си сътрудничи с потребителите на кадри с оглед проучване пазара на труда и новите изисквания към кинезитерапевтите за успешната им професионална реализация. Учебната практика е водеща за изграждането на цялостните професионални качества на студентите специалност „Кинезитерапия“, като ги мотивира за бъдещата им реализация. Взима се под внимание студентското мнение след провеждане и анализ на ежегодни анкети в различните курсове.

2.1.3. Оценъчната система на резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчната процедура за завършване на курса на обучение във всяка една специалност описват минималните стандартни изисквания и съответно доказват необходимите придобити компетенции. Провеждането на изпитните процедури за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите са публикувани официално в Правилник за подготовка и провеждане на съответната учебната година - Формите на контрол за текущ (тест и др.) и финален (изпит). В съответствие с учебните програми след заверен семестър се полага изпит. Резултатите от семестриалните и държавните изпити се отразяват в протоколи и главна книга. В „Отчетна книжка за практики и стажове“ студентите записват разгледаните случаи и основните кинезитерапевтични средства, използвани за тяхното лечение. В края на всеки семестър тази книжка се заверява от асистента, преподавателя по практика или клиничния наставник от съответната база. На първа страница са записани правилата и задълженията на студентите при провеждането на всички клинични форми на практика. Оценяването на клиничната практика, летните стажантски практики и преддипломния стаж се осъществява чрез изготвяне и представяне на определен брой кинезитерапевтични карти - описан клиничен случай, при който студентите са приложили на практика теоретичните си знания.

2.1.4. Има съвместимост с учебни програми на други ВУ в България, ЕУ или извън ЕУ, позволяваща професионална мобилност на студенти и на завършили съответната специалност. В доклада самооценка е посочено, че при сравняване на учебните планове и програми с чужди университети е установено съответствие между 76% и 87%, както и че академичният състав на Факултета е запознат изцяло с обучението и учебните планове на кинезитерапевтите в различни образователни степени в България.

2.1.5. Във ФОЗ са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол, анализиране, оценяване и приемане на всяка учебна програма и на учебната документация по всяка специалност от регулираните професии, каквато е специалността „Кинезитерапия“, достъпни на сайта на университета. Всяка процедура тече в следната последователност: катедрен съвет, факултетен съвет и академичен съвет. В Катедрата по кинезитерапия се извършват регулярни обсъждания на учебната дейност, като една от основните точки във всеки Катедрен съвет. Разглеждат се въпроси за организацията на учебния процес и изпитните сесии, разпределение на часове за лекции и упражнения за съответния семестър, спрямо които се изработва учебния график. Обсъжда се и провеждането на клиничните

практики. Отчитане и анализиране мнението на студентите по отношение на учебния процес е утвърдена практика във ФОЗ. Информация в тази насока се получава чрез периодично проучване удовлетвореността на студентите от качеството на учебния процес чрез анонимни анкети и анализ на отправените препоръки. Чрез социалните мрежи е създадена среда за постоянна неформална комуникация със студентите.

2.1.6. Авторите на учебни програми се консултират с представители на икономиката, социални институции, студенти, завършили специалисти и др. заинтересовани страни в процеса на предлагане, изработване и актуализиране на програмите. В състава на комисиите по учебни дейности са включени потребители на кадри и студенти. През последните 6 години са актуализирани 100% от учебните програми за ОКС „бакалавър“, приети през 2016 г. във връзка с препоръките направени от НАОА при проектната оценка.

2.1.7. Съществува процедура за определяне, в съответствие с националните и институционалните нормативни изисквания на:

Структура на учебните планове на специалност Кинезитерапия, ОКС „бакалавър“. Структурата на учебния план е в съответствие с Наредбата за ЕДИ и нормативните документи на университета. Общият хорариум на аудиторна заетост е 2590 академични часа, от които 1040 ч. лекции и 1550 упражнения.

- Задължителни дисциплини – 2265 часа,

- Избираеми – 120 часа,

- Практическата подготовка включва 1920 часа разпределени в: Учебно-клинична практика – от 2-ри до 7-ми учебни семестри – 960 астрономически часа (1280 академични часа); Лятна стажантска клинична практика – след 2-ри, 4-ти и 6-ти семестри – 360 астрономически часа (480 академични часа) и Преддипломен /клиничен/ стаж – 600 астрономически часа (800 академични часа) в 8-ми семестър разпределен в седем клиники – неврология, ортопедия, вътрешни болести и КФРМ, Хирургия и КАИЛ, педиатрия.

Наименованията и съдържанието на всички *задължителни* учебни дисциплини в учебния план са в съответствие с ЕДИ, има и допълнителни задължителни учебни дисциплини с оглед подобряване качеството на обучение и клиничното мислене на студентите. Избираемите дисциплини в първи, трети, шести и седми семестър позволяват да се получат повече знания, свързани с изучаваните специални дисциплини и са обособени в групи. Факултативните дисциплини дават възможност за придобиване на специфични знания и умения в зависимост от интересите на студентите с хорариум по-малък от 10%.

Общият брой кредити при успешно дипломиране на студентите от ОКС „бакалавър“ е 240, от които 222 са за задължителните дисциплини, 8 - за избираемите и 10 - за успешно положен държавен изпит.

Съотношението между часовете предвидени за лекции и за практически занятия (лабораторни, семинарни, проекти и др.). Съотношението е 1040 часа лекционни курсове към 3470 часа упражнения и практическа подготовка. Практическата подготовка е 3,3:1 /т.е. две трети от обучението е за практическо обучение/.

Регламенти за провеждане на учебните практики и стажове за съответните образователно-квалификационни степени. Практическото обучение осигурява усвояването на професионални знания, умения и поведение. Разпределението на студентите по клинични бази се прави в началото на всеки семестър, като във всяко отделение или клиника на съответната клинична база се изпраща група от 7-8 студенти. Учебно-клиничната практика (УКП - 1320 астрономически часа, 2, 3, 4, 5, 6 и 7-ми семестър), лятна стажантска практика (360 астрономически часа след 1-ви, 2-ри и 3-ти курс) и преддипломният стаж (600 астрономически часа в 8-ми семестър) се отразяват и заверяват в дневник и отчетна книжка.

Структурата на академичната година по семестри, седмици и часове. В началото на всеки семестър се изготвя седмичен План-график за лекции, упражнения, учебно-клинична практика, който отговаря на изискванията на Правилника на МУ – София. Той съдържа

начало и край на учебната година, продължителността на отделните семестри, изпитните сесии и ваканциите. От него се извеждат седмичните програми по специалности, курсове и семестри, които се утвърждават от Декана на ФОЗ. Изработва се и график за практическото обучение, който съдържа учебно-практическата база, седмица, ден и преподавател, съобразени с Учебния план. На базата на Учебния план са разработени проекти за електронно досие, академична справка и диплома на студентите от специалностите в професионално направление 7.4. Обществено здраве, ОКС „бакалавър”. В края на семестъра се изготвя График за изпитната сесия. Всеки семестър включва 30 кредита. Подходящо е в седмичния график за лекции, упражнения и УКП да фигурират темите на заниманията според учебните програми на изучаваните в семестъра дисциплини.

Констатации по Критерий 2.1.

Учебната документация е изготвена според националните и вътрешните нормативни документи и е в унисон с насоките на международните стратегии за развитие на висшето образование. Редовно се търси мнението на студентите и работодателите по отношение на семестриалната натовареност, графика за изпитната сесия, и целесъобразността на дисциплините. Като резултат на това съществува традиция по приемане на актуализирани учебни планове и програми в Катедрата по Кинезитерapia.

Предоставена е нова коригирана квалификационна характеристика гласувана на Катедрен съвет (Протокол №68/30.06.2022 г.), на Факултетен съвет с Решение (Протокол №40/15.07.2022 г.) и на Академичен съвет (Протокол №25/19.07.2022 г.).

Предоставени са новите учебни програми и актуализираните такива според новия учебен план, гласувани на Катедрен съвет (Протокол №69/29.08.2022 г.) и утвърдени на Факултетен съвет (Протокол №42/09.09.2022 г.).

Необходимо е оптимизиране на учебния материал в програмите за УКП по отделните профилиращи дисциплини и да се конкретизират темите на отделните занимания.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии

3.1.1. ФОЗ следва официално приетия ред в МУ-София за водене на учебната документация. Факултетът стриктно изпълнява утвърдените стандарти (процедури) за промени в учебната документация, съблюдавайки Наредбите за ЕДИ, Постановления, собствен Правилник за устройство и дейността на ФОЗ, Правилника за провеждане на учебната година, Наредба за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища и всички други законови уредби, касаещи учебната документация /информацията е достъпна и оповестена и на официалния сайт на МУ-София и ФОЗ/.

Водещо при разработването на учебната документация е осигуряването на съпоставимост на обучението с цел взаимно признаване на академичните и професионални квалификации на националния и европейски трудов пазар. В този контекст са използвани и официални становища и документи на Европейския регион на Световната конфедерация за физикална терапия (European Region of the World Confederation for Physical Therapy, ER of WCPT) и Европейската мрежа за висше образование по кинезитерapia (European Network of Physiotherapy in Higher Education, ENPHE).

Обучението е съобразено и с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на специалност „Кинезитерapia“.

3.1.2. Разработени са няколко форми за проследяване на присъствието на студентите във всички аудиторни занимания. На преподавателите, водещи лекции и практически упражнения, се раздават списъци със студентите за следене на съответните присъствия. По отношение на Учебните практики има разпечатани индивидуални картони за отчитане на присъствието на всеки студент. На студенти, пропуснали учебни занятия по уважителни причини, се предоставят възможности да отработят упражненията. Текстът е залегнал в „Правилника за подготовка“ на съответната учебна година. Студенти, пропуснали по уважителни и неуважителни причини учебна практика, задължително компенсират пропуснатата такава по график. Контролът в учебно-практическата база се извършва от асистент и от преподавателя по учебно-клинична практика от съответната клинична база.

По специалните учебни дисциплини се провежда задължително анонимна анкета за степента на удовлетвореност на студентите от проведеното обучение (вкл. лекции, упражнения) – както на ниво отделни преподаватели и катедра, така и общо за МУ – София.

Практическото обучение за специалност „Кинезитерапия“ се провежда в лечебни заведения за болнична и извънболнична медицинска помощ. За ОКС „бакалавър“ то е в размер на общо 1920 астрономически часа, разпределени съобразно ЕДИ за специалност „Кинезитерапия“, а именно: 1320 ч. учебна практика - (960 астрономически часа учебна практика и 360 астрономически часа лятна клинична практика) и 600 астрономически часа преддипломен стаж.

3.1.3. Наличен е устойчив прием и брой кандидат-студенти за едно място. Местата в специалността за ОКС „бакалавър“ се запълват на първо класиране от студенти с максимален бал, а желаещите за едно място са минимално двама.

Данните от проведени проучвания относно заинтересоваността на студентите и професионалната им готовност за реализация могат да бъдат обобщени, както следва:

В хода на протичане на самия стаж стажантите посочват, че са станали по-взискателни към себе си и по-дисциплинирани. Отделили са повече внимание на отработване на комуникативните похвати в общуването с болните и на практическите си умения, като по този начин са затвърдили придобитите умения за професионално поведение – 84%.

Преобладаващата част от стажантите са категорични, че имат реална представа за своите знания и професионални умения, произтичащи от курса им на обучение и специалността. 88% от всички анкетираните са на мнение, че очакванията им за преддипломния държавен стаж са оправдани, а при 12% тези очаквания са „отчасти“ оправдани. Тук особено важна роля имат медицинските специалисти работещи в базите, в които се работи със стажантите.

Анкетните карти и резултатите от анкетирането са част от управлението на качеството в МУ-София. Въпросът за отношението на студентите към образователните програми в МУ-София е перманентен акцент в анкетните проучвания. <https://sites.google.com/foz.mu-sofia.bg/kachestvo-kinez/results>.

3.1.4. Прилаганите в МУ-София и ФОЗ системи за контрол и оценка са регламентирани и оповестени в съответните документи. Те са достъпни за всички участници в учебния процес. Обяснени са начините на проверка и оценка на знанията на обучаемите в „Правилника за подготовка и обучение на учебната година“ на МУ - София.

Изградената във ФОЗ цялостна система за контрол и оценка на знанията, уменията и навиците на студентите се прилага и за специалност „Кинезитерапия“ и включва следните видове контрол: предварителен, текущ и заключителен. При контролът има задължително писмено и устно изпитване. Използват се и тестове, защита на курсови проекти, реферати и др. Във всяка учебна програма са отразени вида контрол и използваните методи и средства.

Практическите упражнения по фундаменталните науки се провеждат на територията на клиничните бази, с цел не само ранно въвеждане в професионална среда, но и запознаване с високоспециализираната апаратура и методи на изследване.

Методите за оценяване на учебните постижения на студентите са популяризирани и в информационните материали на програмите.

3.1.5. В Медицински университет – София има ясно определени правила за поддържането на качеството на учебния процес, залегнали в Правилника за организацията и провеждането на съответната учебна година публично оповестен на сайта на МУ-София и достъпен за всички участници в процеса.

Студентите в Университета имат право да се явяват (след заверени семестри) на редовни януарска и юнска изпитни сесии. Поправителната сесия за МУ-София е само една – през септември. Всички студенти в МУ-София имат право на две явявания на изпит по една дисциплина – едно явяване на редовна сесия и едно явяване на поправителна сесия. Студентите имат право и на явяване на допълнителна поправителна сесия, която е платена и е веднъж в учебната година. Политиката по недопускане на студентите до многократно явяване по един и същ изпит е още един стимул за активното им участие в учебния процес и стремеж към натрупване на знания, които ще бъдат оценени подобаващо.

За правилното функциониране на системата е създадена административна структура – Отдел „Студентско образование”, който организира семестриалните и държавни изпити. В Отдела има ясно определени длъжностни функции, които следят изпълнението на учебния план, организират изпитите, чрез: определяне на дати, раздаване на конспекти, подготвяне на изпитни билети и протоколи, следене за нанасяне на оценките от протоколите в главните книги.

3.1.6. На мониторинг и анализ подлежат учебните планове и учебните програми, учебните материали за студентите, както и успеваемостта им. Мониторингът се осъществява посредством вътрешните одити, прегледи и анкетни проучвания с участието на студенти, експерти, потребители на кадри. Участието на студентите в разработването и мониторинга на учебната документация е гарантирано чрез включването им в екипите, разработващи учебните планове и учебните програми.

Периодично се провежда анализ на ефективността на обучението – както в рамките на катедрата, така и в рамките на Факултета. При решаване на конкретни студентски случаи участват и заинтересованите студенти, както и съответния групов / курсов отговорник.

Представители на студентите влизат в състава на Факултетния съвет на ФОЗ, както и на Академичния съвет на МУ – София. Тяхното мнение се зачита при обсъждане на учебно-образователни и други проблеми.

3.1.7. ФОЗ има изградена организация на работа при постъпване на студентски жалби. Според вътрешните правила на ФОЗ студентите подават жалби към Декана на Факултета, като се провежда съответно проучване на казуса. Всички жалби се разглеждат от етичната комисия, която в своята работа се ръководи от Етичния кодекс за академично единство.

Представители на студентите са в състава на Факултетния съвет на ФОЗ, както и на Академичния съвет на МУ – София. Тяхното мнение се взема под внимание при обсъждане на студентски жалби.

През отчетният период няма постъпили студентски жалби в административния отдел на Факултета по общественото здраве към МУ-София.

Констатации по Критерий 3.1.

Осигурено е качествено обучение по специалността от регулираните професии „Кинезитератия“ ОКС „бакалавър“ чрез висококвалифициран преподавателски състав, не само в Катедрата по кинезитератия, но и в целия Университет.

Създадена е организация на учебния процес, която да позволява гъвкавост, съобразяване с мненията и желанията на студентите от една страна, а от друга - строго спазване на националните и вътрешните нормативни документи, както и утвърдената философия и традиции на Медицински университет – София. Налични са ясно формирани и публично достъпни правила и изисквания за крайните знания и умения на студентите, демонстрирани на изпитните процедури, както и нормативна база за входяща и изходяща мобилност.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане

4.1.1. В МУ-София, ФОЗ са създадени условия за информиране и ориентиране на обществеността, кандидат-студентите и студентите, специализантите и докторантите за възможностите, които им се предоставят за изграждането им като специалисти.

Ежегодно се актуализира Правилникът за прием на студенти и се оповестява на сайта на МУ-София и ФОЗ.

Предоставя се специализирана информация и на заинтересованите институции, партньори и работодатели относно програмите за обучение и разкритите специалности чрез срещи, разпространение на информационни писма и печатни материали (брошури, листовки, плакати).

Създаден е и функционира съвременен Студентски информационен център. Ежегодно се провеждат информационни срещи в представителствата на страната в други страни, дни на отворените врати в МУ-София и дни на ориентацията за новозаписаните студенти.

Приемът на студенти в специалност „Кинезитерапия“ към ФОЗ на Медицински университет – София, се извършва на основание на Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във Висшите училища на Р. България и съгласно изискванията на Правилника за прием на студенти в Медицински университет-София, който е публикуван на сайта.

Създадена е система за адаптиране на българските и чуждестранни студенти, идващи от други университети от страната и от чужбина.

В МУ-София е създадена и организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранни студенти. Медицинският университет използва връзки с обществеността и рекламата като важен инструмент за тази дейност. Изготвени са материали за различни звена на МУ-София, които запознават обществеността с условията, които предоставя Университетът. Наличен е и университетски електронен, информационен и образователен център (УЕИОЦ) с основна задача - поддържането, обновяването и усъвършенстването на Университетската електронна, информационна и образователна система (УЕИОС), чрез която се създава, поддържа и обновява основна база данни за студенти, персонал и др. на МУ-София.

4.1.2. Съществува практика за признаване на съответствие с принципите на Лисабонската конвенция, на квалификациите, отнасящи се до висшето образование, както в цялата страна, така и в европейския регион.

Признаването на висше образование и придобитите професионални квалификации е от особена важност за по-нататъшното обучение в системата на висшето образование и за професионалната реализация на специалистите. МУ-София, работи в тясно сътрудничество с НАЦИД (като член на Европейската мрежа ENIC/NARI), която е създадена с цел установяване на сътрудничество в сферата на признаването на дипломи и периоди на обучение между държавите от Европейската икономическа зона и държавите, ратифицирали Лисабонската конвенция.

Медицинският университет – София, последователно прилага предварително определени и публикувани наредби, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на студента: набиране, подбор, прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите, следдипломното обучение и проследяване на кариерното развитие. Осигурява в пълна степен условията и подкрепата, които са необходими на студентите да постигнат напредък в обучението си.

Всички вътрешно нормативни документи ежегодно се актуализират и публикуват на страницата на МУ-София, секция от менюто – „Прием“. Оповестяват се публично състезателните изпити, балообразуването, както и сроковете и графици за провеждането им. Раздел девети от «Правилника за устройството и дейността на Медицински Университет – София» определя основните елементи при изграждането на „Структурата и организацията на учебния процес, студенти и студентски съвет“.

Всички външни и вътрешни нормативни документи и записи са част от документацията на СУК по ISO 9001 и са обект на контрол при провежданите одити. <http://www.mu-sofia.bg/za-universiteta/normativni-dokumenti/upravlenie-na-kachestvoto/grafitzi-na-provedeni-oditi/>.

4.1.3. Студентската мобилност дава отлични възможности за обогатяване на знанията на студентите, за натрупване на допълнителен практически опит, както и за запознаване и сравнение с други системи и методики на обучение в сферата на висшето образование.

В МУ-София, ФОЗ, са осигурени и действат оптимални условия и процедури за информиране, привличане и осигуряване на възможности за мобилност на студенти и докторанти по програма Еразъм+. Популяризират се възможностите, които предоставят практическите студентски стажове по същата програма.

В професионално направление 7.4. „Обществено здраве“ има реализирани **мобилности на студенти**. Реализирани са общо мобилности, както следва: **66** (шестдесет и шест) студентски мобилности в ОКС „бакалавър“ - **39** са входящите студентски мобилности и **27** изходящи студентски мобилности.

4.1.4. Участието на студентите в научноизследователската дейност перманентно се залага в Научноизследователската дейност на студентите от специалност „Кинезитерапия“, ОКС „бакалавър“.

Важен аспект на обучението на студентите от специалност „Кинезитерапия“ в МУ-София е изграждането на умения и интерес към научноизследователската работа сред студенти и докторанти и изграждане на система за организиране, поддържане и развитие на тази активност.

Общият брой на студентите от специалност „Кинезитерапия“ през оценявания период, включени в научноизследователски проекти, е **59**.

4.1.5. Спазени са изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от висшето училище.

Обучението на студентите по специалността „Кинезитерапия“, ОКС „бакалавър“, съгласно чл. 39, (2) от ЗВО се провежда по изготвена и утвърдена за специалността учебна документация. Тя отговаря на целите и задачите на учебната работа във ФОЗ и включва:

- Квалификационна характеристика на специалността “Кинезитерапия”;
- Учебен план на специалността “Кинезитерапия”;
- Учебни програми на изучаваните дисциплини (задължителни, избираеми и факултативни);
- Годишен учебен график.

Съществуват правила, които гарантират спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от МУ-София.

4.1.6. МУ-София е първият от медицинските университети в страната, който започна изграждането на Център за кариерно развитие още през 2008 година. Извършването на кариерни услуги във висшето образование е продиктувано от решения на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, и Европейския център за развитие на

професионалното обучение. Центърът за кариерно развитие в МУ-София е причислен на функционален принцип към отдел „Студентско образование” в Ректората. Студентите и завършилите специалисти се информират за дейността на Кариерния център чрез електронен портал. Поставени са и информационни табла в Ректората на МУ-София и Деканата на ФОЗ, които предоставят непрекъснат достъп на студентите до най-актуалната информация, касаеща възможностите за тяхното развитие и реализация. Центърът за кариерно развитие съдейства за успешната реализация и кариерното развитие на студентите и завършилите възпитаници на Университета и да предоставя на работодателите от системата на здравеопазването възможности за набиране на кадри по зададени от тях критерии, да създава и развива динамична връзка между студентите/завършилите възпитаници и работодателите, да бъде медиатор за комуникация между бизнеса и академичните среди за реализацията на предлагания от тях продукт.

Констатации по Критерий 4.1.

МУ-София има ясно очертани компоненти на „жизнения цикъл” на студентите – от приема до завършването на обучението. Налице е система за организиране на кандидат-студентската кампания, по време на която се осигурява необходимата информираност, чрез сайта на университета“ за кандидат-студентите. Работи се за адаптиране на новоприетите студенти и включването им в учебните дейности. Отчетена е входящата и изходящата преподавателска и студентска мобилност, осъществена чрез сключване на договори за обмен с университети в чужбина, обучаващи студенти със специалност „Кинезитерапия/Физиотерапия“. Студентите са стимулирани да публикуват резултати от научноизследователска дейност, съвместно с преподавателите си. Има система за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти чрез анкети.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалността от регулираните професии

5.1.1. Съществуват публично оповестени конкретни и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в професионалното направление/ специалност от регулираните професии.

Всички процедури по избор на преподаватели за заемане на академични длъжности в МУ-София се обявяват и публикуват на интернет-страницата на университета. Всички научни публикации, автореферати и дисертационни трудове на докторантите в МУ-София, се публикуват и са достъпни в интернет пространството или пълнотекстово в репозиториума на Централна медицинска библиотека. До момента не са установени процедурни нарушения, съгласно предоставените правила от съответните нормативни документи.

5.1.2. Профилиращите дисциплини се водят от преподаватели на първи ОТД със съответстваща на дисциплините квалификация и представителна изследователска активност. Академичният състав, ангажиран с преподавателска дейност на специалност „Кинезитерапия“ ОКС „бакалавър“ във ФОЗ към МУ-София включва общо 40 преподаватели, 35 са с ОНС „доктор“, 3 са с НС „доктор на науките“.

В катедрата към м. юни 2022 г. е в ход процедура за защита на НС „доктор на науките“ по специалност „Кинезитерапия“ на още 1 (един) преподавател по профилиращите дисциплини и 1 (един) е в процедура за заемане на академична длъжност „професор“ по 7.1 Медицина, научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“. Един от асистентите е в процедура за заемане на академична длъжност „главен асистент“ в ПН 7.4. Обществено здраве и специалност „Кинезитерапия“, с насрочено второ заседание на 30.06.2022 г.

Средната възраст на хабилитираните преподаватели на първи ОТД, които провеждат лекционни курсове е 54,07 г. Средната възраст на преподавателите от катедра КТ е 45,25 г.

Съотношението на 15 специални учебни дисциплини от Приложение №1, към чл.6, ал.1 от ЕДИ за специалността, спрямо хабилитираните лица е 2,5:1. В катедрата има 4 хабилитирани със специалност кинезитерапия (за 14 профилиращите учебни дисциплини в съотношение 3,5:1) и 2 хабилитирани със специалност ФРМ (за 1 дисциплина - Естествени, преформирани физикални фактори и балнеология). От профилиращите дисциплини 100 % се водят от преподаватели на първи основен трудов договор в Катедра „Кинезитерапия“ на ФОЗ.

Катедра „Кинезитерапия“ при ФОЗ на МУ – София понастоящем се състои от 13 души академичен състав (9 хабилитирани лица, 2 главен асистент, 2 асистенти) и 3 преподаватели (1 кинезитерапевт и 2-ма по спорт).

- 6 са с ОКС „бакалавър“ и „магистър“ по специалността „Кинезитерапия“;
- 1 е с ОКС „бакалавър“ специалност „Кинезитерапия“;
- 2 (1 доцент и 1 професор) са лекари, ПН 7.1. Медицина (с клинична специалност „Физикална и рехабилитационна медицина“;
- 1 е лекар, доцент, ПН 7.1. Медицина (с клинична специалност „Неврология“),
- 3 (2 доценти и 1 главен асистент) са с дипломи и обучения от професионални направления 7.4. Обществено здраве и 7.5. Здравни грижи. Двама са със специалност „Рехабилитатор“, ОКС „професионален бакалавър“ и един е със специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“ ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ и магистър по „Здравен мениджмънт“. Те имат надграждащо обучение /бакалаври и магистри/ по „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“, „Социална медицина“ и „Кинезитерапия и рехабилитация“. Тримата преподаватели са с ОНС „доктор“ в ПН Обществено здраве – Социална медицина и организация на здравеопазването и фармация - 3 преподаватели (1 кинезитерапевт с ОКС „магистър“ и 2 по спорт).

През отчетния период 2017-2022 г. академичният състав на Катедра „Кинезитерапия“ претърпява редица промени:

- 2017 г. - 2 асистенти на Катедрата преминават конкурс за главен асистент ПН 7.4. Обществено здраве.
- 2018 г. - 1 асистент към Катедрата преминава конкурс за главен асистент ПН 7.4. Обществено здраве.
- 2019 г. - 1 преподавател е назначен на академична длъжност „доцент“ по ПН 7.1. Медицина, научна специалност „Неврология“ към Катедрата по кинезитерапия.
- 2020 г. е назначен (на пълен щат) 1 хабилитиран преподавател на ОТД по ПН 7.4. Обществено здраве, специалност „Кинезитерапия“ към Катедрата.
- 2021 г. е назначен на пълен щат на ОТД 1 асистент ПН 7.4. Обществено здраве с ОНС „доктор“ по Кинезитерапия.
- 2022 г. - 2 главни асистенти преминават конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по ПН 7.4. Обществено здраве; 1 (един) асистент придобива ОНС „доктор“ по Кинезитерапия и към момента участва в конкурс за заемане на академична длъжност „главен асистент“ ПН 7.4. Обществено здраве. Стартирани са процедури за придобиване на НС „доктор на науките“ ПН 7.4. Обществено здраве на 1 хабилитиран преподавател по специалност Кинезитерапия и 1 за заемане на академична длъжност „професор“ по ПН 7.1. Медицина, научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“.

Научните специалности на всички преподаватели отговарят на изисквания за осигуряване максимално възможно ниво на компетентност на обучаващия персонал. От 53 лекционни курса по учебния план - 52 се водят от хабилитирани преподаватели или такива с ОНС „доктор“ и НС „доктор на науките“ на първи ОТД към МУ – София, което е 98 %.

5.1.3. Съществува действаща система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите. В сайта на МУ-София, секция „Нормативни документи“ е налична пълната документация и редът за атестиране на преподаватели. Оценъчната скала в

атестационната карта отговаря на последните насоки на МОН за въвеждане на нови наукометрични данни при конкурсите за заемане на академични длъжности. Според чл. 109, ал.1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ – София, нехабилитираните преподаватели се атестират веднъж на 3 г., а хабилитираните – на 5 г.

През разглеждания период са **атестирани 4** преподаватели с оценка „Много добра“.

5.1.4. Съществува действаща система за насърчаване на академичната мобилност в рамките на европейските програми и двустранното сътрудничество.

През периода са реализирани мобилности на студенти и преподаватели по програма Erasmus с университети в Полша, Латвия, както и държави извън ЕС – Турция, Северна Македония и др. Обобщените данни сочат, че през отчетния период изходящата мобилност включва 27 студенти и 12 преподаватели от ПН 7.4., а входящата мобилност - 39 студенти и 23 преподаватели.

Констатации по Критерий 5.1.

В МУ - София и ФОЗ се полагат усилия за стимулиране на академичното развитие на преподавателския състав, който участва в обучението на студенти по специалност „Кинезитерапия“ в ОКС „бакалавър“. Основната част от преподавателите са на ОТД към съответните Катедри във ФОЗ и други факултети в МУ – София.

- *Лекциите по всички дисциплини в учебния план се водят от хабилитирани преподаватели, като 98 % от тях са на ОТД /спазен чл. 17, ал .2, т. 2 от ЗВО и ЕДИ за специалността/.*
- *Преподавателите за теоретичната и практическата подготовка по профилиращите учебни дисциплини притежават необходимата квалификация (ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“ по Кинезитерапия) за реализиране на обучението.*
- *Необходимо е да се осигурят достатъчно асистенти на ОТД със специалност Кинезитерапия, които да реализират упражненията, учебно-клиничната практика както и държавния преддипломен стаж в клиничните бази.*

Критерий 5.2. Научноизследователската (художествено-творческата дейност) на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея

5.2.1. Участие на преподавателите и студентите в научноизследователската и художествено-творческата дейност. През акредитационния период са осъществени редица дейности и са взети управленски решения, свързани с осигуряване включването на академичния състав на специалност „Кинезитерапия“ в изпълнението на публикационна дейност, изследователски и образователни проекти, включително и чрез финансово подпомагане.

Преподаватели от Катедрата участват ежегодно в симпозиуми на Българска академия на науките – Българска Академия по Медицина. За периода на акредитацията са проведени ежегодно по 1-2 симпозиума по теми от областта на рехабилитацията.

Студентите могат да бъдат финансирани чрез стипендии, чрез участие в научни проекти, по програмата Еразъм+ и чрез студентското кредитиране.

Проектна дейност. В катедрата са осъществени са 4 проекта за подобряване на собствената материално-техническа база необходима за учебно-преподавателската и научноизследователската дейност с участието на всички преподаватели в катедрата и 59 студенти. Осъществени са международни проекти на факултетно ниво в областта на общественото здраве с участие на преподаватели от катедрата.

Един от хабилитираните преподаватели в катедра „Кинезитерапия“ е отличен с две

високи научни награди.

5.2.2. Факултетът по общественото здраве предоставя оптимални възможности за научноизследователска, публикационна и проектна дейност на преподавателите и студенти.

Общата публикационна дейност на академичния състав на Катедрата по кинезитерапия за периода включва: 36 учебника и учебни ръководства; 27 монографии, 121 публикации в международни списания, 106 публикации в български списания, 47 публикации в периодика с IF. Общият брой публикации за периода от 2017 г. - май 2022 г. е 336. Автори на почти половината публикации (238) са 2 (двама) преподаватели от катедрата. Акцентира се върху издаването на учебни помагала по профилиращите дисциплини. Налични са 848 цитирания, като 293 са в Web of science и 87 в Скопус. Анализът на отчета за участие на преподавателите в общо 91 научни форуми показва, че 2 (двама) преподаватели са реализирали над половината участия (51).

Констатации по Критерий 5.2.

Предоставен е доказателствен материал на една организирана и реализирана научноизследователска дейност. Преподавателите имат добра публикационна активност и участие в проекти. Студентите са стимулирани да участват в проекти, подпомогнати от преподавателите си. Необходимо е да се положат усилия за по-активно участие в научни форуми от страна на преподавателите и оттам и на студенти.

Констатации по стандарт 5:

В МУ - София и ФОЗ се полагат усилия за стимулиране на академичното развитие на преподавателския състав, който участва в обучението на студенти по специалност „Кинезитерапия“ в ОКС „бакалавър“. Основната част от преподавателите са на ОТД към съответните Катедри във ФОЗ и други факултети в МУ – София.

- *Лекциите по всички дисциплини в учебния план се водят от хабилитирани преподаватели, като 98 % от тях са на ОТД /спазен чл. 17, ал .2, т. 2 от ЗВО и ЕДИ за специалността/.*
- *Преподавателите за теоретична и практическата подготовка по профилиращите учебни дисциплини притежават необходимата квалификация (ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“ по Кинезитерапия) за реализиране на обучението.*
- *Необходимо е да се осигурят достатъчно асистенти на ОТД със специалност Кинезитерапия, които да реализират учебно-клиничната практика и преддипломния стаж в клиничните бази. Целта е преподаваният материал на упражненията да се приложи от студента под контрол на асистента. Към момента няма как да се осъществи редовно присъствие на преподаватели от катедрата по време на учебно-клиничната практика и преддипломния стаж. Общият брой часове по профилиращите дисциплини за ОКС „бакалавър“, които трябва да се водят от преподаватели със специалност кинезитерапия, без лекционния материал са 2121 ч. (561 ч. упражнения и 1560 астрономически часа УКП и преддипломна стаж) за 1 група студенти – към момента в четирите курса са общо 8 групи студенти. Същият брой преподаватели (8 кинезитерапевти - 4 хабилитирани, 3 нехабилитирани, 1 преподавател) са ангажирани и в магистърската програма по кинезитерапия с преобладаващо практическо обучение.*
- *Удачно е разкриване на докторска програма по кинезитерапия с оглед възпроизводство на академичния състав.*

Предоставен е доказателствен материал на една организирана и реализирана научноизследователска дейност. Преподавателите имат добра публикационна активност и участие в проекти. Студентите са стимулирани да участват в проекти, подпомогнати

от преподавателите си. Необходимо е да се положат усилия за по-активно участие в научни форуми от страна на преподавателите и оттам и на студенти.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за онлайн обучение.

6.1.1. През отчетния период се отбелязва положителната тенденция за работа на академичното ръководство на МУ-София за подобряване материално-техническото осигуряване на учебния процес.

Медицински университет – София разполага с необходимата база за материално и информационно осигуряване на провеждането на учебен процес според изискванията за специалност „Кинезитерапия“.

Обучението по *практическата подготовка* за провеждане на учебните практики и овладяването на професионални умения на студентите по кинезитерапия се провежда в 26 бр. университетски многопрофилни болници за активно лечение и други лечебни заведения за медицинска помощ, акредитирани за обучение на студенти и специализанти, а именно УМБАЛ Св. Ив. Рилски; УМБАЛ Св. Анна; УМБАЛ Царица Йоанна; СБАЛ Ортопедия - Горна баня; СБАЛ Ендокринология; СБАЛАГ Майчин дом; СБАЛ Педиатрия; СБАЛ Св. Екатерина; УМБАЛ Александровска; СБАЛ Св. Наум; СБАЛ Св. София; СБАЛИПБ „Проф. Ив.Киров“; УМБАЛСМ Н.И.Пирогов; Военно медицинска академия; Аджибадем Сити Клиник Болница Токуда - София; Медицински институт на МВР; СБПЛР Панчарево; Специализирана болница за рехабилитация Банкя, База Ясен; Национална кардиологична болница; Отделение по кардиология и кардиологична рехабилитация – Банкя; Първа Многопрофилна Болница за Активно лечение – София ЕАД; Втора Многопрофилна Болница за Активно лечение – София ЕАД; Пета Многопрофилна Болница за Активно лечение – София ЕАД; МБАЛ "Доверие" АД; Национална специализирана болница за физикална терапия рехабилитация; МБАЛ Сердика – ЕООД.

Аудиторна, лабораторна площ и работни места са предоставени в сградите на: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“; ВВМА и Медицински колеж „Йорданка Филаретова“; НЦСМП „Пирогов“; В сградата на МБК на ул. „Здраве“, детска и кожна клиника към УМБАЛ „Александровска“, МБАЛ „Токуда“.

Аудиторна площ за учебна заетост в кв. м. на 1 студент обучаван в ОКС „бакалавър“, е съгласно изискванията на РИОКОЗ и се осигурява в:

Основната база на ФОЗ на територията на УМБАЛ “Царица Йоанна – ИСУЛ, състояща се от две зали, съответно по 60 и 30 места, учебни семинарни зали 3, 4, 5, 6 с по 12 места, зала №7 с 20 места, №8 – 88 места, №9 с 88 места, зала към отделение по УНГ с 60 места, административен кабинет с площ от 19,24 м²; кабинет по „Физикално електролечение“. Оборудването на залите се състои от 9 стационарни мултимедийни проектори и 21 преносими мултимедийни проектори, флипчарти, овърхед-проектори, и др., което е предпоставка за оптимизиране на учебния процес във ФОЗ.

✓ В сградата на ВМА се ползват учебни помещения с обща площ 171,54 кв.м. и с 250 учебни места: аула с 180 места, 5та и 6та аудиторни зали с по 40 и 30 места.

✓ МБАЛ „Токуда“ предоставя на ФОЗ аула със 205 места и зала с 30 места.

✓ В Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ има възможност за ползване на зала 302, 305 и 306 с по 40 места.

✓ В Детска клиника към УМБАЛ „Александровска“ – аудитория с 60 места,

✓ В Кожна клиника към УМБАЛ „Александровска“ – аудитория с 80 места,

✓ В УБАЛСМ „Пирогов“ – аудитория с 50 места.

На един студент, обучаващ се ПН 7.4. Обществено здраве, е осигурена аудиторна площ

от 5,6 м².

Броят работни места за аудиторна и лабораторна работа на 100 студента, с които се разполага в професионалното направление - 67,2 бр. места.

Специализираната аудиторната площ за учебна заетост в кв. м. на 1 студент по специалност „Кинезитерапия“ е 1,41 кв. м.

Лабораторна площ за изследователска дейност на един преподавател на ОТД е 5,3 м².

Посочените обща и специална учебна база показват, че за обучението на студентите от специалност „Кинезитерапия“, ОКС „бакалавър“ са осигурени достатъчен брой работни места за аудиторна и лабораторна работа, изследователска дейност и специализирана подготовка.

За акредитационният период са реализирани два научноизследователски проекти и е закупена бароподометрична пътека с обща стойност на апаратурата - 14 619,82 лв. и безжично многоканално повърхностно ЕМГ за изследване на мускулната дейност (със стойност на проекта-46 008 лв.).

6.1.2. Учебните занимания на студентите от специалност от регулираните професии „Кинезитерапия“ се провеждат в добре оборудвани аудитории и учебни зали. Съществуват финансови възможности за осигуряване на ефективен учебен процес. Изградена е и се усъвършенства информационната база за обучение и изследователска дейност в съответствие със спецификата на ВУ.

ФОЗ разполага с пет компютърни зали с 65 броя компютри, които се ползват от студентите по специалността. Общата учебна площ на компютърните зали е 184 кв.м., което осигурява компактност при провеждане на учебните занятия. На 100 студенти площта на компютърни зали са осигурени 1,84 кв.м. Налична е връзка с Internet, локална мрежа за автоматизация на процесите на преподаване и контрол на качеството на обучението.

В своята дейност студентите от професионалното направление ползват базата на МУ-София, както и възможностите, предоставяни им от структурите, на чиито територии са базирани учебно-административните помещения.

Преподавателите от специалността използват съвременни методи и средства за обучение, като всички лекции са представени и онагледени чрез мултимедийни презентации.

6.1.3. Принадлежността на ФОЗ в структура към Медицинския университет – София осигурява на студентите и преподавателите възможности за ползване на библиотечните фондове на най-голямата специализирана структура в страната - Централната медицинска библиотека (ЦМБ). На сайта на ЦМБ са оповестени Правила за ползване на Централна медицинска библиотека при Медицински университет – София. Те регламентират достъпа до предлаганите библиотечни фондове и услуги (копиране, заемане на книги за дома, междубиблиотечен обмен и др.). Полагат се усилия за поддържане на актуалността на библиотечния фонд на специалност „Кинезитерапия“.

Студентите ползват и библиотеките във ВМА и библиотеката на МК „Йорданка Филаретова” – София, които разполагат с богат библиотечен фонд: учебници, ръководства, специална литература, периодични издания и интернет.

Централната университетска медицинска библиотека разполага с площ от **1631 кв.м.**, от които **711 кв.м.** книгохранилища и **920 кв.м.** активно използвани помещения - **3 читални с общо 107 места:** научна читалня с 35 читателски места, студентска с 40, компютърна зала с 16 компютъризирани места.

Библиотеката разполага със следните чужди автоматизирани медицински и фармацевтични бази данни – Medline, Current Contents, Clinical Computerized Information System. Централната медицинска библиотека разполага с над половин милион книжни фондове и периодични издания, предлага електронен достъп до пълнотекстови бази данни,

мултимедийни продукти и Интернет зала. Библиотеката осигурява дистанционен достъп до своите дигитални информационни ресурси чрез институционални и индивидуални пароли.

ФОЗ е включен в глобалната Интернет мрежа, което предоставя достъп на студентите до необходимата им информация.

МУ-София прилага съвременни интерактивни технологии в образователния процес. Софтуерен продукт – *Dspace*, е общоприет модел за организация на репозиториумите - дигитални публикации (книги, статии, лекции, презентации и други научни и образователни материали), съобразен с библиотечните стандарти. Той позволява да бъдат извлечени метаданни за съдържащите се в репозиториума материали. Актуализацията е перманентна.

6.1.4. ФОЗ има разработен проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.04-0069 за Въвеждане на дистанционно обучение по обществено здраве, депозиран в НАОА през 2016 г.

МУ – София и ФОЗ използва виртуална среда за обучение, която отговаря на потребителските очаквания на студентите. Използваните дидактически материали са адаптивни към разнообразните формати на учебното съдържание. Във ФОЗ действа университетски Център за дистанционно обучение (съгласно чл. 6. (1) от Наредбата за дистанционното обучение). Разработен е Наръчник за информационните ресурси на СДФО и организацията на съответния достъп в съответствие с чл. 8 ал.2 от Наредбата за дистанционното обучение. Разработени са критерии/стандарти за приемане на учебни програми и виртуални учебни ресурси (учебни обекти, уеб базирани учебни дейности, електронни форми за комуникация и консултация и др.) за провеждане на дистанционно обучение. Предвидена е действаща система за анализ и контрол на качеството на провежданото дистанционно обучение. Въведени са процедури за анализ на резултатите на дистанционното обучение, като оценките за постиженията на студентите са достъпни за тях и се използват за управление на учебния процес.

6.1.5. Административното обслужване и контрол по състоянието на учебната документация във ФОЗ се осъществява от обособен за тази цел отдел “Студентско образование” /СО/.

Административният контрол се осъществява от Заместник декана по учебната дейност.

Във ФОЗ се осъществява административен контрол по състоянието на учебната документация, като за тази цел е обособен и функционира успешно Отдел „Студентско образование“ /СО/. Към него е сформиран и отдел „Наука“. В отдел „Студентско образование“ работят общо 13 души, заемащи следните длъжности: 1 началник СО и 9 експерти, а в отдел „Наука“ - 1 началник и 1 експерт.

В състава на комисиите по учебни дейности са включени потребители на кадри и студенти.

Констатации по стандарт 6:

На студентите от специалност „Кинезитерapia“ е предоставена добра материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на обучение. Студентите ползват университетски болнични заведения, осъвременената база с учебни зали (лекционни и за практическо обучение зали), библиотека и др. МУ- София има подписани с голям брой лечебни заведения за болнична и доболнична помощ и др. за обучение и реализация на стажантски практики на студентите от специалност „Кинезитерapia“. Използва се съвременна техника, както за обучение, така и за изследователска работа. Библиотеката е с достатъчно работни места, но е необходимо да се обогати библиотечния фонд с актуална учебна литература за всички профилиращи дисциплини.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалност от регулирана професия и последващата реализация на завършилите.

7.1.1. МУ-София, и в частност ФОЗ, разработва и поддържа документация по управлението на качеството. Разработената вътрешноуниверситетска система, правила и регламенти за управление на качеството на цялостния образователен процес е приложима и съобразена със спецификата на обучаваните студенти от специалност „Кинезитерапия“ в професионално направление 7.4. „Обществено здраве“ и осигурява данни за системно анализиране и оценки на различни показатели за качество на обучение.

Периодично се обсъжда и огласява ефективността на резултатите, свързани с управление на качеството на образованието. Изготвени са *анкетни карти* за анонимно отчитане мнението на студентите и докторантите и преподавателите относно качеството на обучение, техните очаквания за учебните дисциплини, преподавателите и служителите, както и периодично се обсъжда и огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на образованието и потребностите от промяна:

- профилът на студентската популация;
- развитието, успеха на студентите и процента на отпадналите;
- студентското удовлетворение от програмите;
- учебните ресурси и наличната подкрепа за студентите;
- кариерното развитие на завършилите;
- информация за оценката на потребителите за подготовката на завършилите специалността.

От катедра „Кинезитерапия“ декларират, че към момента по специалността се обучават 84 студенти при капацитет 120 от предишната акредитация. Процентът на отпадналите и прекъсналите обучение за периода 2017 – 2022 г. е около 16%. Брой кандидат-студенти – ежегодно 4-5 души за едно място.

7.1.2. Съществува функционираща система за връзка с Алумни. Връзката със завършилите специалност „Кинезитерапия“ се осъществява с помощта на създадената база от данни Алумни. Работата на професионалното направление в тази насока се подпомага от Кариерния център.

7.1.3. Преподавателите от Катедрата по кинезитерапия ежегодно внасят нововъведенията в областта на физиотерапията чрез актуализиране на учебните програми и предлагания учебен материал.

В МУ-София се поддържат собствени информационни масиви за световните постижения в специалност „Кинезитерапия“ и актуалността на предлаганият учебен материал. Осигуреността с *учебна литература* по специалността „Кинезитерапия“ се следи от избран на *Катедрен съвет отговорник*. Той има за задача да поддържа връзка с директора на Централната медицинска библиотека, да изисква от него актуален библиографски списък, да го уведомява при излизане от печат на нова българска или чуждестранна литература и да предлага закупуването ѝ от ЦМБ.

Констатации по стандарт 7:

В МУ-София се поддържа информация по отношение успеваемостта на студентите. Периодично чрез анкетиране се проучва мнението на студенти и потребители, резултатите от които се оповестяват публично и се обсъждат в катедрите и на заседания на Факултетния съвет. Поддържа се информационна база данни за обучението на студенти по специалността. Високият процент реализирани специалисти от специалност „Кинезитерапия“ - завършили ОКС „бакалавър“ доказва

добрата взаимовръзка на университета със студентите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението.

8.1.1. Поддържа се електронен сайт на ФОЗ, който се обновява с актуална информация и информационно-документална база данни за експертно-консултативната и научната дейност на ФОЗ. Осъществява се информационна дейност - реклама, издаване на списание „[Здравна политика и мениджмънт](#)”, поддръжане на Интернет-страница на списанието по актуални въпроси в областта на здравните грижи и общественото здраве, експертно-консултативната дейност, установяване на двустранни и многостранни връзки с Интернет-страници на други национални и чуждестранни организации по профила на ФОЗ. Широко използвана е платформата <https://www.credoweb.bg/>, където регистрацията имат всички хабилитирани лица и асистенти от Катедрата по кинезитерапия.

8.1.2. Изчерпателна информация, очертаваща „жизнения“ цикъл на обучението на студентите е поместена на сайта на МУ – София и студентите и кандидат-студентите могат да получат пълна информация за учебния план, учебните програми и графика за обучение. Курсовите ръководители запознават студентите с Правилниците на МУ- София и ФОЗ, правата и задълженията им, както и с възможностите за професионално усъвършенстване. Във ФОЗ е изработен Каталог на образователните цели и резултати от обучението на студентите. Функционира Кариерен център в помощ на завършващите.

8.1.3. Периодично се обявяват условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, които предлага професионалното направление/специалност от регулираните професии. По отношение на промотирането на кандидат-студентската кампания, условията за прием на уеб стараницата на МУ-София и на тази на ФОЗ всеки потребител има лесен достъп.

8.1.4. Популяризиране на научната продукция и творческите изяви на студенти и преподаватели. Поддържа се електронен сайт на ФОЗ, който се обновява с актуална информация и информационно-документална база данни за експертно-консултативната и научната дейност на ФОЗ. До момента представители на катедрата са организирали и реализирали общо 5 симпозиума по теми от областта на рехабилитацията от поредицата симпозиуми „Акад. Чудомир Начев” в БАН. ФОЗ поддържа собствени възможности за публикуване чрез 9 печатни издания като списание „Здравна политика и мениджмънт”, международният годишник „Асклепий”, „Превенция и рехабилитация“, „Неврорехабилитация“, „Физикална, курортна и рехабилитационна медицина“ и др. На организираните кръгли маси, симпозиуми и други научни прояви присъстват и студенти.

8.1.5. Оповестяване на условията за мобилност на студенти и преподаватели. В сайта на МУ-София по програма Еразъм+ има линк с [билатералните споразумения на всички факултети в МУ-София по програмата](#). Всички университети, обучаващи по Educational field: Physiotherapy или Therapy and rehabilitation могат да приемат студенти от МУ-София по специалност кинезитерапия или да изпращат техни в България. Провеждат се международна Еразъм седмица и срещи с чуждестранни лектори по проблемите на образованието и реализацията на кинезитерапевтите.

Констатации по стандарт 8:

Медицинският университет – София, в частност ФОЗ предоставя актуална и достъпна информация за вътрешната и международна дейност на Университета, възможностите на преподаватели и студенти за участие в научни форуми, за публикации в собствени периодични списания и мобилност по програма Еразъм+.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии при обучението по специалност от регулирана професия

9.1.1. Университетът поддържа система за управление и мониторинг на качеството на обучение. Учебният план и учебните програми в специалност „Кинезитерапия“, ОКС „бакалавър“, непрекъснато са обект на актуализации и обсъждане в Комисията по учебни дейности според препоръките от НАОА, проведени вътрешни одити, анкетно проучване мнението и предложенията на студенти, потребители и работодатели. В Катедрата по кинезитерапия има 2 преподаватели в Управителния съвет на Асоциацията на физиотерапевтите в България, която е директно свързана с пазара на труда и мониторира необходимостта от промени в обучението.

От срещата на ЕГ със студенти от всички курсове се установи удовлетвореност от учебния процес, от преподавателския състав. Във всеки курс са около или под 20 студенти. Няколко студенти от IV курс изразиха желание за продължаване на обучението в магистърска степен.

В срещата на ЕГ с работодатели и потребители участие взеха следните работодатели проф. д-р Медникаров, доц. д-р Ангов, Мария Драгомирова – главна медицинска сестра на МИ – МВР, Миглена Сиракова - заместник главна сестра на Аджибадем Сити Клиник Болница Токуда, д-р Николай Кръстев – изпълнителен директор на СБР Ясен, Баня и Димитър Петров – директор отдел Рехабилитация и физиотерапия на Медицински комплекс „Сердика“ изразиха задоволство от теоретичната и практическа подготовка на студентите, желанието им за учене и работа, готовност за назначаване на още кинезитерапевти в съответните лечебни заведения, които представляват.

9.1.2. Осъществява се регулярен мониторинг, последван от детайлен анализ на успеваемостта на студентите от специалност Кинезитерапия. За разглеждания период от 2016/2017 до 2021/2022 по семестри средният успех на студентите по курсове е „Много добър“. За повишаването на успеваемостта се използват различни педагогически средства като стимулиране на интереса на студентите от специалността, чрез създаване у тях на професионално ниво на емпатия, поощряване активното участие през цялата академична година чрез демонстриране на знания по време на лекции, упражнения и изпитни процедури, стипендии за участия в научна и проектна дейност, мобилност по програма Еразъм+ и др.

Констатации по стандарт 9:

В МУ-София са установени правила и процедури за участие на преподаватели, студенти и работодатели под различна форма при обсъждане на необходимостта от актуализиране на учебните планове и програми според новите научни постижения и обществените нужди. Катедрата по кинезитерапия към ФОЗ следи и периодично преразглежда своите програми свързани с промените в съдържанието на учебния план преди началото на новата учебна година. Изградена е система на катедрено ниво за анализ на успеваемостта на студентите по специалност „Кинезитерапия“.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми за специалността от регулираните професии

10.1.1. За специалността от регулираните професии Кинезитерапия регулярно се осъществяват процеси на самооценки и външни одити от агенции, признати на национално и международно ниво и се изпълняват направените препоръки. Медицински университет-София е сертифициран по международния стандарт за управление на качеството ISO 9001:2015 ([сертификат, издаден от Transpacific Certifications Limited TCL на 29.06.2020г.](#)) като в обхвата на сертификацията са включени учебни и докторски програми, съгласно т. 2.3 от Наръчника по качеството. През 2020 МУ-София получава зелено отличие в световната класация UI GreenMetric World University Rankings 2020. За специалност „Кинезитерапия“ се провеждат регулярно вътрешни одити, акредитации от НАОА, следакредитационно наблюдение.

10.1.2. Специалност от регулираните професии Кинезитерапия работи в конкурентна среда и нейното познаване е от голяма важност за просперитета на специалността във ФОЗ като нова специалност във факултета. На регионално ниво има няколко фактора, значими за конкурентната среда:

- наличието на 5 университета, акредитирани да обучават по специалността от регулираните професии „Кинезитерапия“, два в Източна България и три в Западна, като два са в едно и също населено място;
- наличието на сродна специалност, но с по-ниска ОКС, която се предпочита от част от кандидат-студентите заради по-краткия срок за обучение и преподавана в 5 ВУ в Р. България. В тази връзка е и явното предпочитание на клиничните заведения към тази специалност, поради по-ниското заплащане.
- наличието на ВУ с традиции в обучението по специалност „Кинезитерапия“ в гр. София.
- разминаването в международните нормативни документи по отношение на регулацията на областите на висшето образование, а именно International standard classification of education (ISCED-F 2013) и Класификация на областите на образование и обучение (КОО - 2015) от една страна и Националния класификатор на областите на висше образование и професионалните направления (Обн. ДВ. бр.64 от 2.07.2002г., изм. ДВ. бр. 94 от 25.11.2005г.), където е определено място за Кинезитерапията в Детайлна област 0915 Терапия и рехабилитация. От друга страна българските кандидат-студенти намаляват ежегодно поради демографския срив в страната, а Ковид пандемията ограничи желаещите чуждестранни студенти.

10.1.3. В състава на комисиите за семестриални и държавни изпити се канят преподаватели от други висши училища и потребители, с цел обратна информация за постиженията на студентите. Държавният изпит е заключителна изпитна процедура за оценяване цялостната подготовка на студента и усвоените от него знания и умения по време на обучението във връзка с придобиване на професионална квалификация. Той е съобразен с изискванията на ЗВО и Наредбата за ЕДИ за придобиване на професионална квалификация, което предполага два етапа на изпитната процедура – практически изпит и комплексен държавен изпит за ОКС „бакалавър“. Държавният практически изпит се провежда в лечебни заведения за болнична и доболнична помощ, като в състава на държавните изпитни комисиии, със заповед на Ректора на МУ-София, се включват кинезитерапевти от практиката, които оценяват както практическата, така и теоретичната подготовка на студентите. В заповедта на Ректора се определят датите за редовната и поправителната сесии, часът и мястото на провеждане, както и съставът на изпитните комисиии. Катедрата по кинезитерапия в МУ-София, намира сериозна подкрепа от ръководствата и редовия състав на лечебните заведения, с които има подписани договори за практическо обучение на

студентите по специалност „Кинезитерапия“. Доказателство за това са ежедневната методическа подкрепа при провеждането на практиките и стажовете, референциите от директорите на болниците и началниците на клиниките и готовността им да присъстват на срещите с Експертните групи от НАОА.

10.1.4. Конкретни резултати, свързани с усъвършенстване на дейността на специалност от регулираните професии Кинезитерапия след САНК. След решението на САНК изпратено до Ректора на МУ-София (Писмо с Изх. №1088/27.11.2020 г.), към месец юни 2022 г. са приключили 2 (два) конкурса за академична длъжност „доцент“, 1 (един) конкурс за „асистент“ и е в ход процедура за заемане на академична длъжност „главен асистент“. Продължават промени в учебния план и актуализация на учебните програми.

Констатации по стандарт 10:

В МУ-София регулярно се осъществяват процедури за самооценяване и външни оценки от агенции, признати на национално и международно ниво като се изпълняват направените препоръки.

От комисията по Следакредитационно наблюдение и контрол към НАОА е получена положителна оценка на извършените дейности по шестте препоръки, получени от програмната акредитация на специалност от регулираните професии „Кинезитерапия“ ОКС „бакалавър“.

SWOT анализ

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Обучението по специалност „Кинезитерапия“ отговаря на съвременните образователни и научни постижения. ✓ Наличие на добра образователна и научно-изследователска инфраструктура. ✓ Учебната програма по специалността „Кинезитерапия“ е сравнима с учебни програми у нас и в чужбина. ✓ В МУ-София има изградена система за разработване, приемане и утвърждаване на учебна документация. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Неточна конкретика на темите по отделни занимания по учебна – клинична практика. ✓ Слаба активност от страна на студентите за участие в научни форуми. ✓ Неравномерно разпределение на кредитите по семестри.
Възможности	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Стимулиране на студентите за участие в научни форуми. ✓ Адаптиране на добри практики в преподаването по специалността от други университети – национални и европейски. ✓ Разкриване на специалност „Кинезитерапия“ в ОКС „Магистър“. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Липсата на акредитирана докторска програма по Кинезитерапия би могло да се отрази негативно върху академичното израстване на преподавателския състав.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предлага на Акредитационния съвет да даде право на Факултета по обществено здраве към Медицински университет – София да провежда обучение по специалност от регулираните професии „Кинезитерапия“.

ПРЕДЛОЖЕН КАПАЦИТЕТ: 144 студенти

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. Да се оптимизира разпределението на заниманията по отделните профилиращи дисциплини и да се конкретизират и уточнят темите на отделните занимания в учебните програми на учебно-клиничната практика.

Срок: м. януари 2023 г.

2. Да продължи кадровото осигуряване с асистенти на основен трудов договор за практическата подготовка по профилиращите дисциплини и възможност за академично израстване на преподавателите със специалност Кинезитерапия.

Срок: постоянен

3. Да се разработи и разкрие докторска програма по Кинезитерапия с оглед възпроизводство на академичния състав по специалността.

Срок: м. декември 2023 г.

Председател на ПКЗС:

/Проф. д-р Здравко Каменов, дмн/